

Zajednicka izjava OHR-a i Svjetske Banke o Nacrtu radnog zakonodavstva

Ove sedmice ce Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dostaviti Parlamentu nacrt Zakona o dopunama i izmjenama Zakona o radu. Pripremni radovi na nacrtu su se odvijali vise od devet mjeseci u okviru Komisije za reformu radnog zakonodavstva koja je formirana na temelju odluke ministra Gariba. Visi djelatnici Ministarstva su predsjedavali Komisijom uz aktivno ucesce tehnickog osoblja. U Komisiji su takodjer bili predstavnici OHRa, Svjetske banke i Medjunarodne organizacije rada (ILO). Slican rad se odvija u Republici Srpskoj, i ocekuje se da ce nacrt Zakona o radu biti dostavljen Vladi RS u narednim sedmicama.

OHR i Svjetska banka su pozdravili priliku u Federaciji Bosne i Hercegovine da ucestvuju u ovom poslu kojeg oni smatraju vaznim za poboljsanje okruzenja u cilju promoviranja produktivnih prilika za zaposljavanje i investiranje. Nacrt Zakona o dopunama i izmjenama odrazava modernu evropsku praksu koja je pogodna za mjesovitu trzisnu ekonomiju. Podjednako vazno je i to sto osigurava da se postuju osnovni standardi rada koji su konzistentni sa konvencijama ILO, u nekoliko slucajeva cak i bolje nego u postojecem Zakonu o radu (npr. predlozeno jicanje antidiskriminirajućih odredaba). Mnoga domaca preduzeca i skoro svi potencijalni investitori u BH ekonomiji, smatraju da ove restrikcije o radnim odnosima u sadasnjem zakonu sprecavaju ubrzano stvaranje radnih mjesta, sto je potrebno za smanjenje trenutno visokih stopa nezaposlenosti. Novi zakon o izmjenama i dopunama sadrzi mnoge revidirane clanove koji ce stimulirati zaposljavanje, ukljuccujuci vecu slobodu za sklapanje ugovora na odredjeno vrijeme, vecu slobodu za poslodavce u odredjivanju kljucnih

uvjeta zaposljavanja (bilo putem kolektivnih ugovora, ili ugovora o rad), i druge mjere.

Odredba predlozenog Zakona o izmjenama i dopunama koja je privukla najvecu pažnju odnosi se na radnike koji se nalaze na listama cekanja iz clana 143 sadasnjeg Zakona o radu. Vazno je komentirati zasto je Komisija smatrala da je predlozeni amandman neophodan. Postojeci clan sadrzi prava za radnike koja ogromna vecina firmi sa radnicima na listi cekanja jednostavno ne moze priustiti. Procjene obaveza iz clana 143 krecu se u iznosu od 600 miliona KM do preko 1 milijarde KM, oviseci o kriterijima podobnosti i duzini radnog staza. Efekat sprovodjenja ovakve jedne odredbe bio bi taj da mnoge firme koje su inace odrzive bile bi odvedene u stecaj ili minimalno bi se suocile sa problemima likvidnosti. Ovaj ishod ne bi bio pozitivan za pruzanje pomoci radnicima u takvim firmama, koji bi mogli izgubiti svoja radna mjesta kao rezultat toga, a u mnogim slucajevima bez zadovoljenih zahtjeva sa liste cekanja. To je ishod kojeg niko ne bi volio vidjeti, i kojeg nacrt izmjena i dopuna Vlade pokusava sprijeciti.

I OHR i Svjetska banka cijene da predlozeni amandman reducira formalnu zakonsku nadoknadu, ali smatraju da dovodjenje nadoknada za liste cekanja do nivoa koji se mogu priustit u nacrtu zakona usvojenog od strane Vlade je jedina razumna opcija. To bi imalo dvostruku korist povecanja sansi za radnike na listi cekanja da zaista prime neku nadoknadu, i da znacajno smanji slucajeve stecaja – dakle i gubitka vise radnih mjesta – sto je iskljucivo uzrokovano zbog obaveza iz clana 143 koje se financijski ne mogu priustiti. Podjednako vazno je i to sto ce konacno rjesenje pitanja listi cekanja u Federaciji eliminirati mnoge neizvjesnosti koje su sprecavale kako domace tako i inostrane investitore u njihovim investicionim planovima. Tako ce ukloniti veliku prepreku u procesu privatizacije.

Obje organizacije naglasavaju da su predlozeni amandmani koji se odnose na liste cekanja samo jedan dio sveobuhvatnog

zahvata na federalnom Zakonu o radu koji će poduzeti glavni korak u pravcu pomjeranja radnih odnosa i tržista rada ka principima tržisne ekonomije koji će doprinijeti rastu zaposljavanja i dinamicnoj ekonomiji bolje pripremljenoj za integraciju sa Evropom. Vlada Federacije je pokazala razboritost u odobravanju nacrta Zakona o izmjenama i dopunama. Nadamo se da će Vlada uvjeriti Parlament da usvoji ove ključne mјere.